

Protokół

43. posiedzenia, I. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 27. października 1903 r.

Początek o godzinie 10 minut 30 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Teodor Bohaczewski.

Obecnych posłów 126.

Ze strony Rządu: c. k. Rada Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół czterdziestego drugiego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 27. października 1903 roku, które przydzielono następującym komisjom a mianowicie:

Wydziałowi krajowemu Ls. 3508, 3531, 3526.

Komisji szkolnej Ls. 3507, 3509.

Komisji gminnej Ls. 3514—3518, 3529.

Komisji petycyjnej Ls. 3511.

Komisji administracyjnej Ls. 3512, 3513, 3528.

Komisji prawnej Ls. 3510.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls. 3519, 3522.

Komisji dla reformy wyborczej Ls. 3520, 3523.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Bohaczewski czyta:

Interpelacya

do c. k. Rządu posła Bohaczewskiego i tow. w sprawie nielegalnie przeprowadzonych wyborów do Rady powiatowej w powiecie trembowelskim.

Wybory do Rady powiatowej w Trembowli odbyły się z zupełnem pominięciem i podeptaniem ustawy. Była to po prostu nominacya. Komisarz starostwa wygotował kartki z wypełnionymi imionami kandydatów, wtykał je siłą mocą wszystkim wyborcom i tak z kuryi wiejskiej wybrał sobie 11 swoich zauszników wójtów. Komisarz Szwedzicki unieważnił 2 razy wybory delegatów w Załawiu, bo nie było przy wyborach pisarza gminnego, a w Ostrow-

czyku 3 razy dlatego, bo nie głosował jeden zausznik starostwa, który przez kryminał utracił mandat.

Lecz najlepiej poszło w Strusowie. Mianowicie Józef Sytnyk wniósł do c. k. Starostwa w Trembowli rekurs przeciw wyborowi delegatów w Strusowie na dniu 17. września 1903. Starostwo w Trembowli pod dniem 1. października 1903 l. 20437 odrzuciło ten rekurs i w orzeczeniu swoim, doręczonem dnia 6 października 1903 dało Sytnykowi wolność rekursu do dni 14 do namiestnictwa, mianowicie do dnia 20 października 1903. Tymczasem Starostwo w Trembowli przeprowadziło wybory z kuryi wiejskiej dnia 8 paźdz., a z miast dnia 12 marca 1903. Tak samo było z protestem z Zazdrości trembowelskiego powiatu.

Wobec tego zapytują podpisani: Jak potrafi c. k. Rząd takie postępowanie c. k. Starostwa w Trembowli usprawiedliwić i jak zamysła postąpić wobec nielegalności całego aktu wyborczego.

Bohaczewski
interpelant.

Mogilnicki, Huryk, Barabasz, Staruch, Szponder, Stojałowski, Żardecki, Mazikiewicz, Wilczkiewicz, Ochrymowicz, Stapiński, Barwiński, Oleśnicki, Ostapczuk.

O d p i s.

L. 20437. Trembowla 1. października 1903. Do Pana Józefa Sytnika w Strusowie. Przeciw przeprowadzonemu przez radę gminną w Strusowie w dniu 17. września 1903 wyborowi delegatów do wyboru rady powiatowej w Trembowli wniósł Pan Józef Sytnik protest, w którym podniósł następujące zarzuty: 1) że wybór był zapowiedzianym na godzinę 6 wieczorem, a odbył się o godzinie 4 popołudniu; 2) że niektórzy radni przy głosowaniu na delegatów wymieniali 14 nazwisk, inni, że 11 nazwisk; 3) że nieważnym jest wybór Joachima Zimmeta na delegata; 4) że członek komisji wyborczej Dr. Bronisław Mrażek, wspólnie z sekretarzem gminnym Gerynowiczem

dowolnie liczyli oddane głosy na delegatów i według upodobania jednym w większej ilości drugim w mniejszej przypisywali. — Złatwiając ten protest c. k. Starostwo orzeka co następuje: zarzut od 1) jest bezpodstawny, albowiem wybór rozpoczął się o godzinie w pół do 5 tej popołudniu i o tej porze jawiło się 25 radnych ze względu na ogólną ilość radnych 30, był to komplet wystarczający po myśli §. 36. ord. wyb. gm. do ważności wyboru okoliczność ta zaś dowodzi, że wszyscy radni byli należycie o terminie wyboru zawiadomieni. Zarzut ad 2) jest bezprzedmiotowy — jeżeli bowiem który radny wymienił więcej niż 12 nazwisk samo przez się rozumie się, że nadliczbowo wymienione nazwiska są bez znaczenia i nie zostały przy obliczeniu głosów uwzględnione. Okoliczność zaś, że ktoś wymienił mniej niż 12 nazwisk jest bez znaczenia. Zarzut ad 3) jest bezpodstawnym, albowiem Joachim Zimmet wybrany pierwotnie zastępcą radnego, powołanym został do rady w miejsce zmarłego radnego Filipa Jawetza, jest zatem uprawnionym do wyboru delegatów, nadto zaś nieutracił prawa wyborczego do rady gminnej w Strusowie, gdyż opłaca podatek zarobkowy w rocznej kwocie 4 koron 4 hal. — Zarzut ad 4) jest nieprawdziwym, albowiem komisya wyborcza na podstawie aktu wyborczego sporządziła obliczenie głosów rzetelnie i bez zarzutu w obecności delegata Starostwa. — Wobec tego c. k. Starostwo odrzuca powyższy protest i zatwierdza dokonany wybór 12 delegatów. Przeciw temu orzeczeniu wolno odwołać się do c. k. Namiestnictwa za pośrednictwem c. k. Starostwa w 14 dniach, licząc od dnia następującego po doręczeniu. C. k. Starosta: Kruszyński wr.

I n t e r p e l a c y a

do c. k. Rządu, posła Bohaczewskiego i tow. w sprawie systemizowania posady wikarego, jak niemniej i katechety rusko-kat. obrządku w Strusowie, powiatu trembowelskiego.

Od r. 1873 był w Strusowie, powiatu trembowelskiego prywatny rusko-katolicki

wikary, opłacany z funduszu religijnego, z początku dla osoby poprzedniego parocha ks. Latorowskiego do jego śmierci, a za parocha obecnego Przew. ks. Teodora Cegielskiego z roku na rok opłacany, przy świadectwie od c. k. fizyka powiatowego, do dnia 22. września 1901, więc blisko 30 lat.

Parafia Strusów jest bardzo wielka i uciążliwa, bo liczy 3.000 dusz w 4 gminach rozrzuconych, 4 cerkwie i 4 ementarze. Do przyłączonej Zazdrości jest 8 kilometrów, do Bernardówki i Ruzdwan po 3 klm. W przyłączonej Zazdrości jest 1000 dusz, w przyłączonych Ruzdwanach 1000 dusz, w Bernardówce 350, a w samym Strusowie reszta. Są także w Strusowie 2 szkoły czteroklasowe męska i żeńska, a po przyłączeniu 4 szkół, razem 6 szkół. Naraz c. k. Ministerium Oświaty postanowieniem z dnia 7 listopada 1901 l. 32187 odmawia płacy dla prywatnego rusko-katolickiego wikarego w Strusowie, a to dlatego, że ck. Starosta Kruszyński z powodu osobistej ansy do ks. Cegielskiego wydał niekorzystną opinię w tym względzie.

Ba, nie koniec na tem. Począwszy od roku 1899 podaje paroch Strusowa ks. Teodor Cegielski o systemizowanie wikaryatu rok za rokiem, bo wszystkie dane są po temu i wymaga tego konieczna potrzeba. Na to odbywały się różne komisye, rozprawy, powoływano komitety, pełnomocników i naczelników-wójtów do Starostwa w Trembowli dnia 6/6 1890, dnia 7/6 1890, dnia 20/3 1893, dnia 11/3 1894, dnia 4/8 1896. Na tych wszystkich komisjach wszyscy uchwalili i żądali systemizowania wikaryatu rusko-kat. w Strusowie. Na to wszystko ck. Ministerium Oświaty pod dniem 21/1 1901 l. 35272 odmówiło potrzeby systemizowania tego wikaryatu, a to tem więcej, że, jak mówi, parafianie niczem nie chcą się przyczynić do tego.

Podanie swoje w tej sprawie ponowil paroch Przew. ks. Teodor Cegielski jeszcze w maju roku 1901, a dnia 11/2 1902 sam Przew. konsystosz rusko-kat. podał o sy-

stemizowanie. Na to ck. Ministerium Oświaty postanowieniem z dnia 26/6 1902 l. 23157 ponownie nietylko odmówiło potrzebę systemizowania posady wikarego rusko-katol. obrządku w Strusowie, lecz i nie przyzwoliło więcej na płacę dla prywatnego wikarego tamże.

Nie lepiej stoi sprawa z katechaturą rusko-kat. obrządku w Strusowie. Tu już nie Ministerium Oświaty lecz ck. Rada szkolna krajowa nawet nie odpowiada, a na podanie urzędu parafialnego przez Przew. konsystorz dnia 24/4 1901 i 18/3 1902 mimo tego, że to podanie jest należycie uмотywowane ustawą państwową z dnia 1/12 1889 ogłoszoną 30/12 1889 l. 71 §. 1. gdzie powiedziano, że w publicznych szkołach, gdzie jest 18 godzin nauki religii, a dzieci danego obrządku więcej niż 80, ma być osobny katecheta. A w dwóch szkołach 4. klasowych w Strusowie jest 160 dzieci rusko-katol. obrządku, a godzin 18, jak to stwierdzono przez zarząd szkoły, a nadto w parafii jest jeszcze 4 szkoły, z których 3 dwuklasowe, a 1 jednoklasowa.

Wobec tego zapytują podpisani:

I. Jak potrafi ck. Rząd usprawiedliwić takie postępowanie, wymierzone na sekaturę ks. parocha w Strusowie, jak i ukrócenie rusko-katol. obrządku?

II. Czy gotów jest ck. Rząd tak posadę wikarego, jak i katechety w Strusowie systemizować, a nim to nastąpi płacę dla prywatnego wikarego tamże, jaknajrychlej przyznać?

Bohaczewski.
interpelant.

Szponder, Wilezkiewicz, Dr. Mogilnicki, Oehrymowicz, Stapiński, Huryk, Barwiński, Barabasz, Staruch, Oleśnicki, Stojalowski, Ostapeczuk, Żardecki, Mazikiewicz.

Interpelacya

do ck. Rządu, posła Bohaczewskiego i tow. w sprawie nieporządków w Radzie szkol-

nej miejscowej, jak również w szkole w Korsowie, powiatu brodzkiego.

Przewodniczącym Rady szkolnej miejscowej w Korsowie, powiatu brodzkiego był dłuższy czas p. Horodyński, właściciel tejże wsi. Po jego śmierci została przewodniczącą Rady szkolnej miejscowej bez żadnego wyboru żona jego p. Horodyńska i przewodniczyła sobie 5 lat, nie układając żadnego budżetu szkolnego i nie troszcząc się o żadne przepisy szkolne.

W końcu zniecierpliwiona Rada gminna w Korsowie wybrała w r. 1902 3 reprezentantów do Rady szkolnej miejscowej. Reprezentanci ci cały rok musieli czekać dopóki ich nie powołano do wyboru przewodniczącego, a mianowicie do dnia 17 września 1903. Przewodniczącą znowu ogłosiła się p. Horodyńska, lecz ogłoszenie było zupełnie nielegalne. Jako delegat Wydziału powiatowego bowiem głosował całkiem nieprawnie ekonom p. Horodyńskiej; 1. reprezentanta gminy nie było, a zastępcę jego nie przypuściła p. Horodyńska do głosowania. Z tych przyczyn wnieśli reprezentanci gminy rekurs tak do Rady szkolnej okręgowej w Brodach, jak i do Rady szkolnej krajowej we Lwowie, jednak tak jeden i drugi zalega i nie może doczekać się załatwienia. Nie mniej smutne panują stosunki w samej szkole w Korsowie. Nauczyciel Jakubowski pobija dzieci w szkole tak, że z tego powodu chorują, a gdy rodzice, gospodarze korsowscy o swoje dzieci upominają się, to on pobija i rodziców. Tak było z Wasylem Blacharzem i innymi.

Z tych powodów rada gminna w Korsowie jeszcze w maju br. podała prośbę do Rady szkolnej okręgowej w Brodach o przeniesienie nauczyciela Jakubowskiego. Na to w sierpniu br. przyjechał do wsi inspektor Lewel z Brodów i udzielił nagany Jakubowskiemu. Lecz tenże nie sobie z tego nie robi, tylko dalej dzieci katuje, a niczego nie uczy. Z tej przyczyny w dniu 19. września wniosła gmina znowu podanie do Rady szkolnej krajowej z prośbą o prze-

niesienie nauczyciela Jakubowskiego, jednak znowu daremnie.

Dlatego podpisani zapytują: Jak długo będzie Rada szkolna krajowa takie nieporządki szkolne we wsi Korsowie cierpieć i czy zamyśla już raz wszystkim tym nieporządkom koniec położyć?

Bohaczewski
interpelant.

Dr. Mogilnicki, Staruch, Szwed, Stapiński, Krempa, Ostapczuk, Szponder, Wilczkiewicz, Glidziuk, Huryk, Oleśnicki, Barabasz, Stojalowski, Barwiński.

Interpelacya

do ek. Rządu, posła ks. Bohaczewskiego i tow. w sprawie bezwzględного, a nielegalnego ściągania podatków w powiecie Brzeżańskim.

Pomimo, że powiat brzeżański nawiedziła tego roku powódź i gradobicie; pomimo tego, że z naszej strony postawiony został w Sejmie wniosek na wstrzymanie ściągania podatków w powiatach dotkniętych takimi katastrofami, mimo tego głuche i ślepe są na takie rzeczy władze skarbowe w powiecie brzeżańskim. Egzekutor podatkowy z Brzeżan chodzi teraz po wsiach i zdiera niemiłosiernie podatki. Byłoby jeszcze pół biedy, gdyby tylko domagał się tego, co winni są podatnicy, lecz wynachodzą jakieś pretensye z przed 20 lat, jakich może nigdy nie było, bo podatnicy wykazują się pokwitowaniami zapłaconego podatku.

Takich faktów jest masa, na razie niech posłuży jako dowód fakt o jednej wdowie z Buszcza, powiatu brzeżańskiego, która ma tylko chatę, a egzekutor Mogilnicki z Brzeżan domaga się od niej 80 koron zapłaconego podatku. Przed trzema laty zabrał jej egzekutor oponeczę do Brzeżan i sprzedał ją.

Wobec tego zapytują podpisani: Czy znane są ek. Rządowi te fakta, jak potrafi je usprawiedliwić i jakie środki zamierza

przedsięwzięć c. k. Rząd, ażeby takiemu duszeniu podatkowemu w powiecie brzeżańskim koniec położyć:

Bohaczewski
interpelant.

Glidziuk, Ostapczuk, Barabasz, Szwed, Huryk, Mogilnicki, Szponder, Stojałowski, Barwiński, Krempa, Stapiński, Wilezkiewicz, Staruch, Oleśnicki.

Marszałek oznajmia, że interpelacje te odstąpi p. komisarzowi rządowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności odnoszących się do podniesienia hodowli bydła w r. 1902.

Sprawozdawca p. Schnell uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji sprostowawszy poprzednio omyłki druku, a mianowicie: na str. 2 sprawozdania w ostatnim ustępie w drugim wierszu od dołu, zamiast słowa: „zachodniej“, ma być „wschodniej“, a na str. 3 w ostatnim ustępie wierszu 7 od dołu, zamiast słowa „mogą“ ma być słowo „muszą“.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności odnoszących się do podniesienia hodowli bydła.

2. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu kredyt na rok 1903 i 1904 do wysokości 19.000 K na pokrycie kosztów komisji licencyjonujących w myśl §. 4 ustawy z dnia 20. lipca 1892.

3. Sejm wzywa c. k. Rząd:

a) Do przyznania stałej subweneyi w kwocie 9.500 K rocznie na częściowe pokrycie kosztów komisji licencyjonujących.

b) Do udzielenia znaczniejszej subweneyi na przeprowadzenie szczepień rozpoznawczych tuberkuliną w oborach zarodowych pełnej i pół krwi, przewidzianych re-skryptem c. k. Ministerstwa rolnictwa z d. 23. sierpnia 1899 L. 3213.

4. Sejm wstawia do rubryki X. następujący wydatek:

a) Poz. 306 i 307. preliminarza na rok 1903 i poz. 298 i 299 preliminarza na rok 1904. Na utrzymanie dwóch instruktorów hodowli bydła, mianowicie jednego przy c. k. galic. Towarzystwie gospodarskiem drugiego przy c. k. Towarzystwie rolniczem krakowskiem 8.000 K.

b) Poz. 308. preliminarza na rok 1903 i poz. 300. preliminarza na rok 1904. Na częściowe pokrycie kosztów utrzymania weterynarza przy galic. Towarzystwie gospodarskiem we Lwowie i Towarzystwie rolniczem krakowskiem po 1.200 K — razem 2.400 K.

c) Poz. 309. preliminarza na rok 1903 i poz. 301. preliminarza na rok 1904. Na koszta komisyjne przy szczepieniu tuberkuliną 2.000 K.

d) Poz. 310. preliminarza na rok 1903 i poz. 302. preliminarza na rok 1904 Towarzystwu hodowców czerwonego bydła 4.000 K.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy wnioski J—4 komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie założenia szkoły rolniczej w Milocinie pod Rzeszowem.

Sprawozdawca poseł Sękowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm upoważnia Wydział krajowy do nawiązania rokowań z kuratorem fundacji ś. p. Jana Towarnickiego w Rzeszowie w przedmiocie założenia w Miłocinie pod Rzeszowem nowej niższej szkoły rolniczej, a gdyby to było niemożliwym, przeniesienia tam jednej z istniejących krajowych niższych szkół rolniczych.

Tem samem sprawozdaniem załatwionym jest wniosek p. Szajera o założenie szkoły rolniczej w powiecie rzeszowskim.

Przemawia p. Szajer.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o wniosku posła Tadeusza Cieńskiego w sprawie rozszerzenia krajowego Zakładu sadowniczego w Załeszczkach.

Sprawozdawca p. Krzysztofowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby wszedł w rokowania o kupno realności oszpitalnej, przypierającej do zakładu sadowniczego w Załeszczkach i w razie kupna teje wstawił odnośną kwotę do preliminarza na r. 1905.

Przemawia p. Wilczkiewicz i stawia następującą rezolucję:

Wydział krajowy zapyta wszystkie reprezentacje powiatowe, czy która z nich nie ma warunków do założenia szkółki sadowniczej, przedstawi korzyści z sadownictwa. Na wypadek przychyłnej odpowiedzi będzie w połowie subwencyonować pomienione szkółki, zaś w razie nieprzychyłnej

odpowiedzi — Wydział krajowy zawezwie taki Wydział powiatowy, aby zachęcił jaką osobę prywatną w powiecie, obszar dworski, kółko rolnicze lub kogokolwiek odpowiedniego, do założenia szkółki sadowniczej — i będzie pospołu z odnośnym Wydziałem powiatowym taki zakład subwencyonować w wysokości według swego uznania.

Przemawia p. Huryk.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i wnosi na odesłanie rezolucji p. Wilczkiewicza do komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwała wniosek komisji.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek formalny p. sprawozdawcy na odesłanie rezolucji p. Wilczkiewicza do komisji gospodarstwa krajowego.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału kraj. o kraj. zakładach naukowych rolniczych, o gorzeln i folwarku w Dublanach, za rok 1902/3 L. W. 83.369 i o wniosku p. Krzysztofowicza w kwestyi umieszczenia stacyi chemiczno rolniczej.

Sprawozdawca p. Struszkiewicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o zakładach naukowych rolniczych, gorzeln i folwarku w Dublanach

2. Sejm przyznaje p. Honoracie Pańkowskiej, wdowie po profesorze Akademii rolniczej w Dublanach, dodatek do pensyi wdowiej, w kwocie 400 koron rocznie od dnia 1. stycznia 1903 począwszy.

3. Sejm przyznaje stałe roczne zaopatrzenie od 1. stycznia 1903 począwszy, na-

stępującym funkcyonaryuszom, względnie wdowom po funkcyonaryuszach zakładów dublańskich, a mianowicie:

a) Eugen. Znatowiczowi, b. preparatorowi katedry zoologii, w kwocie 480 koron rocznie;

b) p. Maryi Kubickiej, wdowie po docencie weterynaryi w kwocie 480 koron rocznie;

c) Rozalii Błaszkiewiczowej, wdowie po tercyanie i woźnym zakładów dublańskich, w kwocie 280 koron rocznie.

4. Wniosek posła Krzysztofowicza dotyczący przeniesienia stacyi doświadczalnej chemiczno-rolniczej z Dublan do Lwowa przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy wnioski 1—4 komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji wodnej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie budowy dróg wodnych

Sprawozdawca p. Merunowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji, poprzedziwszy je dłuższem przemówieniem, i zapowiadając postawienie przez komisję dodatkowych rezolucyj, oraz zmian w projekcie ustawy, jak następuje:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy:

USTAWA.

z dnia o wykonaniu budowy dróg wodnych w Królestwie Galicyi, Lodomeryi i w Wielkiem Księstwie Krakowskiem w myśl §. 1. lit. d) ustawy z dnia 11. czerwca 1901 Dz. u. p. nr. 66.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§. 1.

Królestwo Galicya i Lodomerya wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zobowiązuje się opłacać na budowę wykonać się mających przez państwo, a w §. 1. ustawy z dnia 11. czerwca 1901 Dz. u. p. nr. 66 pod lit. d) wymienionych dróg wodnych, a mianowicie: spławnego połączenia kanału Dunaj-Odra z doprzeczem Wisły i aż do spławnej przestrzeni Dniestru, roczne datki, jakie będą potrzebne do oprocentowania i umorzenia ósmej części tych obligacyj, które Rząd wyda na wykonanie wymienionych powyżej kanałów spławnych względnie na kanalizację rzek w Królestwie Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Datek Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ma być uiszczany w miarę wydatków obciążających z tego powodu państwo.

Jeżeli dochody z wyżej wymienionych kanałów po strąceniu kosztów ich konserwacyi i ruchu przekroczą kwotę potrzebną na oprocentowanie i umorzenie wyłożonego na ich budowę kapitału nominalnej wartości przez dwa po sobie następujące lata, wówczas ustaje obowiązek Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem do opłaty datku z powodu tego kanału.

§. 2.

Celem ustanowienia corocznych datków krajowych porozumiewać się ma Wydział krajowy z Administracją państwa, przyczem służy za zasadę, że według programu ustanowionego przez Administrację państwa ma być w okresie budowy określonym §. 8. ustawy z dnia 11. czerwca 1903 Dz. u. p. nr. 66 od roku 1904 do końca roku 1912 użyta na budowę kanałów wymienionych

w §. 1. z pożyczki zaciągnąć się mającej w myśl §. 8. powołanej ustawy kwota nominalna 31,578.900 K.

§. 3.

Datki krajowe mają być co roku wstawiane do budżetu krajowego.

§. 4.

Datki krajowe mogą być w myśl §. 2. al. 2. ustawy z dnia 11. czerwca 1901 Dz. u. p. nr. 66 uiszczone także przez wykonanie poszczególnych urzędzeń, przewidzianych w projektach budowy (portów, przystani, dróg dojazdowych i t. d.), przez odstąpienie gruntów, przyznanie praw rzeczowych i odstąpienie praw wodnych, dostawę materiałów budowlanych tudzież przez inne świadczenie rzeczowe lub wykonanie robót.

§. 5.

Czy i o ile mają być pociągani do kosztów budowy kanałów w §. 1. oznaczonych właściciele przyległych realności i sąsiednich zakładów wodnych, należy oceniać według zasad ustanowionych w §. 51 krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kr. nr. 38 co do innych budowli wodnych wykonywanych na koszt państwa lub kraju w celu używania, prowadzenia wody lub ochrony przed nią i ustanawiać postępowaniem w tej ustawie przepisaniem. Datki te mają służyć do częściowego pokrycia datków krajowych. Państwa nie można do niszczenia takich datków pociągać.

Pociąganie innych interesowanych do uiszczenia datków w myśl §. 1. al. 2-ga i §. 2. al. 1-sza ustawy z dnia 11. czerwca 1901 Dz. u. p. nr. 66 zastrzega się późniejszej ustawie krajowej.

§. 6.

Wykonanie niniejszej ustawy, która wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych, handlu i skarbu.

Re z o l u c y e d o d a t k o w e.

I. Sejm wzywa ek. Rząd, ażeby w drodze konstytucyjną przepisanej postarał się o wyjednanie środków pieniężnych na takie przyspieszenie budowy kanału spławnego „Dunaj-Odra“ i połączenia jego z Wisłą, ażeby najdalej do roku 1912 spławne połączenie Krakowa z Wiedniem było całkowicie wykończonem i w ruch wprowadzonem. — Na ten wypadek Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zobowiązuje się w zasadzie do pokrywania jednej ósmej części kwot, corocznie potrzebnych na oprocentowanie i amortyzację obligów dodatkowej pożyczki, jaka na ten cel przez państwo byłaby zaciągnięta.

II. Wzywa się ek. Rząd, ażeby roboty i przedsiębiorstwa przy budowie dróg wodnych, wymienione w §. 4. dotyczącej tego przedmiotu ustawy krajowej, o których objęcie starałby się Wydział krajowy; były mu oddawane do wykonania nie inaczej, jak po cenach jednostkowych kosztorysu.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta :

§. 1.

Królestwo Galicya i Lodomerya wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zobowiązuje się opłacać na budowę wykonać się mających przez państwo, a w §. 1. ustawy z dnia 11. czerwca 1901 Dz. u. p. nr. 66 pod lit. d) wymienionych dróg wodnych, a mianowicie: spławnego połączenia kanału Dunaj Odra z dorzeczem Wisły, i aż do spławnej przestrzeni Dniestru, roczne datki, jakie będą potrzebne do oprocentowania i umorzenia ósmej części tych obligacji, które Rząd wyda na wykonanie wymienionych powyżej kanałów spławnych względnie na kanalizację rzek w Króle-

stwie Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Datek Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ma być uiszczany w miarę wydatków obciążających z tego powodu państwo.

Jeżeli dochody z wyżej wymienionych kanałów po strąceniu kosztów ich konserwacyi i ruchu przekroczą kwotę potrzebną na oprocentowanie i umorzenie wyłożonego na ich budowę kapitału nominalnej wartości przez dwa po sobie następujące lata, wówczas ustaje obowiązek Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem do opłaty datku z powodu tego kanału.

Izba uchwała bez rozprawy §. 1. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 2.

Celem ustanowienia corocznych datków krajowych porozumiewać się ma Wydział krajowy z Administracją państwa, przy czem służy za zasadę, że według programu ustanowionego przez Administrację państwa ma być w okresie budowy określonym §. 8. ustawy z dnia 11. czerwea 1901 Dz. u. p. nr. 66 od roku 1904 do końca roku 1912 użyta na budowę kanałów wymienionych w §. 1. z pożyczki zaciągnięć się mającej w myśl §. 8. powołanej ustawy kwota nominalna 31,578.900 K.

Izba uchwała bez rozprawy §. 2. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 3.

Datki krajowe mają być co roku wstawiane do budżetu krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy §. 3 zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 4.

Datki krajowe mogą być w myśl §. 2. al. 2. ustawy z dnia 11. czerwea 1901 Dz. u. p. nr. 66 uiszczone także przez wykonanie poszczególnych urzędzeń, przewidzianych w projektach budowy (portów, przystani, dróg dojazdowych i t. d.), przez odstąpienie gruntów, przyznanie praw rzeczowych i odstąpienie praw wodnych, dostawę materiałów budowlanych tudzież przez inne świadczenie rzeczowe lub wykonanie robót.

Izba uchwała bez rozprawy §. 4. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 5.

Czy i o ile mają być pociągani do kosztów budowy kanałów w §. 1. oznaczonych właściciele przyległych realności i sąsiednich zakładów wodnych, należy oceniać według zasad ustanowionych w §. 51 krajowej ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kr. nr. 38 co do innych budowli wodnych wykonywanych na koszt państwa lub kraju w celu używania, prowadzenia wody lub ochrony przed nią i ustanawiać postępowaniem w tej ustawie przepisaniem. Datki te mają służyć do częściowego pokrycia datków krajowych. Państwa nie można do uiszczania takich datków pociągać.

Pociąganie innych interesentów do uiszczania datków w myśl §. 1. al. 2-ga i §. 2. al. 1-sza ustawy z dnia 11. czerwea 1901 Dz. u. p. nr. 66 zastrzega się późniejszej ustawie krajowej.

Izba uchwała bez rozprawy §. 5. zgodnie z wnioskiem komisyi.

Sprawozdawca czyta:

§. 6.

Wykonanie niniejszej ustawy, która wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia

poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych, handlu i skarbu.

Izba uchwała bez rozprawy §. 6. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

USTAWA.

z dnia o wykonaniu budowy dróg wodnych w Królestwie Galicyi, Lodomeryi i w Wielkiem Księstwie Krakowskiem w myśl §. 1. lit. d) ustawy z dnia 11. czerwca 1901 Dz. u. p. nr. 66.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Izba uchwała bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej ustawy bez czytania, uchwała Izba cały projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta:

I. Sejm wzywa ek. Rząd, ażeby w drodze konstytucyjną przepisanej postarał się o wyjednanie środków pieniężnych na takie przyspieszenie budowy kanału spławnego „Dunaj-Odra“ i połączenia jego z Wisłą, ażeby najdalej do roku 1912 spławne połączenie Krakowa z Wiedniem było całkowicie wykończonem i w ruch wprowadzonem. — Na ten wypadek Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zobowiązuje się w zasadzie do pokrywania jednej ósmej części kwot, corocznie potrzebnych na oprocentowanie i amortyzację obligów dodatkowej pożyczki, jaka na ten cel przez państwo byłaby zaciągnięta.

Izba bez rozprawy uchwała powyższą rezolucję I. komisji.

Sprawozdawca czyta:

II. Wzywa się ek. Rząd, ażeby roboty i przedsiębiorstwa przy budowie dróg wodnych, wymienione w § 4. dotyczącej tego przedmiotu ustawy krajowej, o których objęcie starałby się Wydział krajowy; były mu oddawane do wykonania nie inaczej, jak po cenach jednostkowych kosztorysu.

Izba bez rozprawy uchwała powyższą rezolucję II. komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o zamknięciu rachunków galic. funduszu propinacyjnego za rok 1902 — i o preliminarzu tego funduszu na rok 1904.

P. Abrahamowicz w zastępstwie sprawozdawcy p. Skalkowskiego uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Sprawozdanie ek. Dyrekcyi galic. funduszu propinacyjnego z czynności w r. 1902 przyjmuje Sejm z uznaniem do wiadomości.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przyjmuje do wiadomości zamknięcia rachunków galic. funduszu propinacyjnego za rok 1902 i rachunki te zatwierdza.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet galic. funduszu propinacyjnego ogólnego na rok 1904:

Dochody:

Poz. 1. czynsze propinacyjne	8,450.000	kor.
„ 2. opłaty szynkarskie	378.000	„
„ 3. opłaty od zakładania nowych gorzelń, browarów, i miodosytni	—	„
„ 4. grzywny propinac.	4.000	„
„ 5. za skonfiskowane przedmioty . . .	40	„

Poz. 6. odsetki zwłoki . . .	20.000	„
„ 7. zasiłek z subwencji państwowej . . .	1,782.258	„
„ 8. odsetki od lokowanych kapitałów . . .	100.000	„
„ 9. rozmaite . . .	2.000	„
Suma dochodów . . .	<u>10,736.298</u>	kor.

Wydatki:

Poz. 1. spłata wylosowanych obligacyi . . .	4,860.200	kor.
„ 2. wypłata kuponów . . .	2,879.728	„
„ 3. prowizya bankowa . . .	6.400	„
„ 4. należytości stempl. . .	5.580	„
„ 5. podatek dochodowy . . .	—	„
„ 6. podatek rentowy . . .	287.973	„
„ 7. podatek zarobkowy . . .	256.264	„
„ 8. bonifikacya funduszu krajowego i funduszków powiatowych . . .	317.896	„
„ 9. ryczałt za stemple od kwitów na czynsze propinacyjne . . .	20.000	„
Suma wydatków . . .	<u>8,634.041</u>	kor.

Nadwyżka dochodów 2,102.257.

Wysoki Sejm raczy uchwalić jako budżet galic. funduszu zasobowego:

Dochody:

Poz. 1. odsetki . . .	584.607	kor. — gr.
-----------------------	---------	------------

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet galicyjskiego funduszu propinacyjnego rezerwowego na rok 1904:

Dochody:

Poz. 1. odsetki . . .	624.241	kor. — gr.
-----------------------	---------	------------

Wydatki:

Poz. 1. płace urzędników . . .	69.360	kor. — gr.
„ 2. płace sług . . .	3.690	„ — „
„ 3. adjuta . . .	1.600	„ — „
„ 4. płace pomocników kancelaryjnych . . .	20.445	„ — „
„ 5. dyurna . . .	13.366	„ — „

Poz. 6. ryczałt do Skarbu państwa za utrzymanie kasy . . .	20.000	„ — „
„ 7. czynsz najmu . . .	7.000	„ — „
„ 8. podatek wodociąg. . .	350	„ — „
„ 9. koszta administracyi powiatowej . . .	52.000	„ — „
„ 10. dyety i koszta podróży członków Dyr. . .	1.000	„ — „
„ 11. potrzeby kancelaryjne	4.000	„ — „
„ 12. koszta zarządu . . .	3.000	„ — „
„ 13. koszta sądowe . . .	1.200	„ — „
„ 13. remuneracye, zapomogi i wydatki nieprzewidziane . . .	20.000	„ — „
Suma wydatków . . .	<u>217.011</u>	kor. — gr.

Nadwyżka dochodów 407.230 kor.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić!

Sejm przyjmuje do wiadomości zamknięcia rachunków galic. funduszu propinacyjnego za rok 1902 i rachunki te zatwierdza.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie e. k. Dyrekcji galic. funduszu propinacyjnego z czynności w r. 1902 przyjmuje Sejm z uznaniem do wiadomości.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet galic. funduszu propinacyjnego ogólnego na rok 1904:

Dochody:

Poz. 1.	czynsze propinacyjne	8,450.000	kor.
„ 2.	opłaty szynkarskie	378.000	„
„ 3.	opłaty od zakładania nowych gorzelń, browarów i miodosytni	—	„
„ 4.	grzywne propinac.	4.000	„
„ 5.	za skonfiskowane przedmioty . . .	40	„
„ 6.	odsetki zwłoki . .	20.000	„
„ 7.	zasilek z subwenyi państwowej . . .	1,782.258	„
„ 8.	odsetki od lokowanych kapitałów . . .	100.000	„
„ 9.	rozmaite . . .	2.000	„
	Suma dochodów	10,736.298	kor.

Izba uchwała bez rozprawy dochody galic. fund. prop. ogólnego na rok 1904 w kwocie 10,736.298 kor. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wydatki:

Poz. 1.	splata wylosowanych obligacji	4,860.200	kor.
„ 2.	wypłata kuponów .	2,879.728	„
„ 3.	prowiźya bankowa .	6.400	„
„ 4.	należytości stemplowe	5.580	„
„ 5.	podatek dochodowy .	—	„
„ 6.	podatek rentowy .	287.973	„
„ 7.	podatek zarobkowy	256.264	„
„ 8.	bonifikacya funduszu krajowego i funduszy powiatowych . . .	317.896	„
„ 9.	ryczałt na stemple od kwitów na czynsze propinacyjne . . .	20.000	„
	Suma wydatków	8,634.041	„

Nadwyżka dochodów 2,102.257.

Izba uchwała bez rozprawy wydatki galic. fund. prop. ogólnego na r. 1904

w kwocie 8,634.041 koron, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić jako budżet galic. funduszu zasobowego:

Dochody:

Poz. 1. odsetki 584.607 kor. — gr.

Izba uchwała bez rozprawy dochody galic. fund. zasobowego na r. 1904 w kwocie 584.607 koron, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący budżet galicyjskiego funduszu propinacyjnego rezerwowego na rok 1904:

Dochody:

Poz. 1. odsetki 624.241 kor. — gr

Izba uchwała bez rozprawy dochody galic. fund. prop. rezerwowego na r. 1904 w kwocie 624.241 kor. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wydatki:

Poz. 1.	place urzędników	69.360	kor. — gr.
„ 2.	place sług	3.690	„ — „
„ 3.	adjuta	1.600	„ — „
„ 4.	place pomocników kancelaryjnych .	20.445	„ — „
„ 5.	dyurna	13.356	„ — „
„ 6.	ryczałt do Skarbu państwa za utrzymanie kasy . . .	20.000	„ — „
„ 7.	czynsz najmu . . .	7.000	„ — „
„ 8.	podatek wodociagowy	350	„ — „
„ 9.	koszta administracyi powiatowej . . .	52.000	„ — „
„ 10.	dyety i koszta podróży członków Dyreke.	1.000	„ — „
„ 11.	potrzeby kancelar.	4.000	„ — „
„ 12.	koszta zarządu . .	3.000	„ — „
„ 13.	koszta sądowe . .	1.200	„ — „

Poz. 14. remuneracye, zapomogi i wydatki nieprzewidziane 20.000 „ — „
Suma wydatków . 217.011 kor. — g.

Nadwyżka dochodów 407.230 kor.

Izba uchwala wydatki galie. funduszu propinacyjnego rezerwowego na r. 1904 zgodnie z wnioskiem komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej ze sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycji emerytowanych nauczycieli i wdów po nauczycielach o podwyższenie emerytury względnie udzielenie pensji wdowie lub daru z łaski.

Sprawozdawca p. Kozłowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przechodzi do porządku dziennego pod petycją Dymitra Kulezyckiego, emer. nauczyciela, o dodatkowe przyznanie i wliczenie do emerytury dodatku pięcioletniego za czas służby od r. 1886 do 31. lipca 1892.

2. Szemlejowi Jakóbowi, emerytowanemu nauczycielowi, udziela Sejm w drodze łaski jednorazowy zasiłek w kwocie 300 K.

3. Dudyńskiemu Zacharyaszowi, emerytowanemu nauczycielowi w Wygnańce, podwyższa Sejm w drodze łaski począwszy od 1. stycznia 1903 emeryturę z kwoty 300 K. na 600 K. rocznie.

4. Komarkiewiczowej Helenie, wdowie po nauczycielu, udziela Sejm jednorazowy zasiłek w drodze łaski w kwocie 100 K.

5. Bułce Bazylemu, emer. naucz. ludowemu, wlicza Sejm w drodze łaski do emerytury 10 lat służby i odpowiednio podwyższa emeryturę, począwszy od 1. stycznia 1903 na kwotę 525 K.

6. Gutkowskiej Helenie, wdowie po nauczycielu, przyznaje Sejm w drodze łaski począwszy od 1. stycznia 1903 dodatek na wychowanie dwojga dzieci po 100 K. rocznie dla każdego, aż do czasu osiągnięcia 20 roku życia lub wcześniejszego zaopatrzenia.

7. Bierezyńskiej Wandzie, wdowie po nauczycielu, przyznaje Sejm w drodze łaski, począwszy od 1. stycznia 1903 stałe zaopatrzenie w kwocie 240 K. rocznie, oraz dodatek na wychowanie trojga dzieci po 50 K. rocznie dla każdego aż do ukończenia przez każde z nich 20. roku życia lub wcześniejszego zaopatrzenia.

8. Rozumiłowskiemu Michałowi, emerytowanemu nauczycielowi ludowemu w Samborze, przyznaje Sejm w drodze łaski jednorazowy zasiłek w kwocie 200 K. na pokrycie kosztów pogrzebu żony i syna petenta oraz na częściowe pokrycie kosztów leczenia chorej córki.

9. Eleonorze Zielińskiej, wdowie po nauczycielu, pozostawia się w drodze łaski przyznany dalek na wychowanie jej córki Maryi Edwardy dw. im. Zielińskiej o miesięcznych 4. K. 86 h. od dnia 28 listopada 1902 aż do ukończenia przez córkę petentki seminarjum nauczycielskiego żeńskiego, względnie do czasu uzyskania innego wcześniejszego zaopatrzenia.

10. Anyzji Oleksińskiej, wdowie po nauczycielu, podwyższa się w drodze łaski przyznany dalek na wychowanie jej dzieci z rocznej kwoty 116 K. 64 h. na 240 K. rocznie na tak długo, dopóki każde z 6 dzieci nie osiągnie 20. roku życia lub wcześniejszego zaopatrzenia.

11. Antoninie Burzyńskiej, wdowie po nauczycielu szkół ludowych, przyznaje Sejm w drodze łaski, począwszy od dnia 1. grudnia 1903 pensję wdowią w rocznej kwocie 533 K. 33 h. oraz dodatek na wychowanie w kwocie 133 K. 33 h. płatny do ukończenia 20. roku życia dla małoletniego

Stanisława Burzyńskiego po dzień 17. stycznia 1905 r.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy wnioski 1—11 komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej ze sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie petycji kilku gmin o niżenie prestacji na płace nauczycieli.

Sprawozdawca p. Kozłowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Sprostowawszy poprzednio omyłki druku, a mianowicie we wniosku ostatnim komisji zamiast słowa: „odsyla“ ma być słowo: „przekazuje“, a po słowie „szkolnych“ należy dodać słowa: „Wydziałowi krajowemu“, następnie we wniosku I zamiast słów: Obertynowi powiatu horodeńskiego do wysokości 10% ma być: Obertynowi powiatu horodeńskiego do wysokości 6%:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Począwszy od 1. stycznia 1903 roku, niża się w drodze łaski dotychczas uiszczane prestacje na płace nauczycieli gminom: Woli dębińskiej powiatu brzeskiego z kwoty 80 K 54 h. na kwotę 31 K 31 h.; Łódzynie powiatu sanockiego z 27% do wysokości 10%; Obertynowi powiatu horodeńskiego do wysokości 6%; Zwertowowi powiatu żółkiewskiego z 16% do wysokości 10%; Iskrzyni powiatu krośnieńskiego z 15% do wysokości 10% i Maszkaniom powiatu brzeskiego z 11% do wysokości 6%; wreszcie gminie Kidałowice powiatu jarosławskiego, począwszy od 1. stycznia 1899, z 17% na 10%, całej należności podatków bezpośrednich wraz z dodatkami państwowymi w tych gminach corocznie opłacanych.

2. Nad petycjami gmin: Kupienina powiatu dąbrowskiego, miasta Grybowa powiatu grybowskiego, Uścieczka powiatu zaleszczyckiego i miasta Ropeczy powiatu ropeczyckiego o obniżenie prestacji, uiszczanych na płace nauczycieli, przechodzi się do porządku dziennego.

3. Sejm przekazuje petycje: 3122|2246 prezydenta miasta Krakowa; 2186/1478 gminy miasta Kałusza, 2136/1428 i 2420/1673 Zwierzchności gminnej w mieście Brzozowie. 2176/1468 gminy miasta Łańcuta, 2132/1424 Zwierzchności gminnej w Osowcach 2129/1421 Zwierzchności gminnej w Nakle, 1795/1184 i 2045/1347 Magistratu miasta Buczacza, 1810/1190 gminy Stróże Wielkie, 2349/1618 Zwierzchności gminy Biesna 1688/1085 gmin Wesolów, Lusławice i Kończyska, 1666/1083 gminy Zakliczyn, 3130/2252 gminy miasta Radomyśla, 3203/2291 gminy Zbaraża, 1754/1161 gminy Zapytowa, o zwolnienie od opłacenia prestacji szkolnych Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy na przyszłe sesji sejmowej.

Przemawia p. Stapiński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

1. Począwszy od 1. stycznia 1903 roku, niża się w drodze łaski dotychczas uiszczane prestacji na płace nauczycieli gminom: Woli dębińskiej powiatu brzeskiego z kwoty 80 K 54 h. na kwotę 31 K 31 h.; Łódzynie powiatu sanockiego z 27% do wysokości 10%; Obertynowi powiatu borodeńskiego do wysokości 6%; Zwertowowi powiatu żółkiewskiego z 16% do wysokości 10%; Iskrzyni powiatu krośnieńskiego z 15% do wysokości 10% i Maszkaniom powiatu brzeskiego z 11% do wysokości 6%; wreszcie gminie Kidałowice powiatu jarosławskiego, począwszy od 1. stycznia 1899, z 17% na 10%, całej nale-

żytości podatków bezpośrednich wraz z dodatkami państwowymi w tych gminach corocznie opłacanych.

Marszałek oznajmia, że do tego wniosku p. Stapiński postawił następującą poprawkę:

„Iskryni powiatu Krośnieńskiego z 15% do wysokości 5%“.

Izba popiera poprawkę p. Stapińskiego.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała wniosek 1 komisji bez słów „Iskryni powiatu Krośnieńskiego 15% do wysokości 10%“.

Marszałek oznajmia, że co do gminy „Iskryni“ jest poprawka powyższa p. Stapińskiego i wniosek komisji i że poddaje pod uchwałę Izby nasamprzód poprawkę p. Stapińskiego.

Izba odrzuca poprawkę p. Stapińskiego, a oddzielnie uchwała zgodnie z wnioskiem komisji słowa: „Iskryni powiatu Krośnieńskiego z 15% do wysokości 10%“.

Następnie uchwała Izba oddzielnie oraz bez rozprawy wniosek 2 i ostatni komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji budżetowej o stanie fundacyi śp. Stanisława hr. Skarbka za czas od maja 1901 do maja 1902, opracowane na podstawie sprawozdania i aktów Wydziału krajowego.

Sprawozdawca p. Rotter uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o stanie fundacyi Skarbkowskiej za czas od maja 1901 do maja 1902;

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu,

aby wdrożoną akcyę przywrócenia równowagi w budżecie fundacyjnym nieustannie miał na oku;

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby z całą energią czuwał, by zarządzone w rozmaitych gałęziach gospodarki ulepszenia znalazły i w przeprowadzeniu rzetelny swój wyraz tak, ażeby we fundacyi Skarbkowskiej trwale zapanował pożądany ład i porządek.

W rozprawie ogólnej nit głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy wnioski 1-3 komisji, które p. Sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji budżetowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego, odnoszącego się do zamknięcia rachunków fundacyi ś. p. Stanisława hr. Skarbka za lata 1899, 1900 i 1901.

Sprawozdawca p. Rotter uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o zamknięciu rachunków fundacyi Skarbkowskiej za lata 1899, 1900 i 1901.

2. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu ażeby spowodował Zarząd fundacyi do stałego, co roku dokładanego wyjaśnienia tak przekroczeń preliminarza co do przychodów i rozchodów jak i cyfer czystych dochodów z dóbr.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy wnioski 1-2 komisji, które p. Sprawozdawca odczytuje.

Następnie:

Sprawozdanie komisji solnej o wnio-

sku posła dra Ferdynada Maissa w przedmiocie urządzenia salin galicyjskich.

Sprawozdawca p. Mernowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm wzywa e. k. Rząd, ażeby jak najspieszniej przystąpił do gruntownej rekonstrukcji salin galicyjskich, by w nich zużyte i niedostateczne maszyny zastąpił nowymi, i inne zaprowadził urządzenia nowoczesne — w interesie korzystniejszej eksploatacji tudzież dla ochrony zdrowia i życia robotników.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji dla reform agrarnych o wniosku posła Hupki w przedmiocie wyjednania ustawy, uwalniającej na czas dłuższy od podatku gruntowego dobrowolnie zalesione pola, łąki i pastwiska.

Sprawozdawca p. Sękowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

„Sejm wzywa e. k. Rząd, by wydanie ustawy o długoletnich uwolnieniach od podatku gruntowego, dobrowolnie zalesionych do trzech ostatnich klas bonitacyjnych zaliczonych ról, łąk i pastwisk w jak najkrótszym czasie wyjednał.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kurii gmin wiejskich powiatu Sokalskiego.

Przemawia p. Stojalowski i stawia formalny wniosek na odroczenie rozpraw nad tym przedmiotem.

Przemawia p. Agopsowicz i sprzeciwia się wnioskowi formalnemu p. Stojalowskiego.

Izba odrzuca formalny wniosek p. Stojalowskiego na odroczenie rozpraw.

Przemawia sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. Wereszczyński.

Marszałek odczytuje zgłoszony wniosek w tym przedmiocie na jednym z poprzednich posiedzeń p. Korola następującej treści:

„Sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kurii gmin wiejskich powiatu sokalskiego zwraca się Wydziałowi krajowemu do ponownego zbadania i zdania sprawy jeszcze na bieżącej sesji sejmowej“.

Izba odrzuca powyższy wniosek p. Korola.

Izba uchwała następnie w osobnem głosowaniu wniosek Wydziału krajowego na uznanie wyboru p. Wincentego Kraińskiego z kurii gmin wiejskich powiatu sokalskiego za ważny.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o petycjach gminy Zakopane w sprawie przyjęcia na kraj opłaty rat umorzenia pożyczki zaciągniętej na budowę wodociągów.

P. Kazimierz Badeni w zastępstwie sprawozdawcy p. Loewensteina uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zeznania imieniem kraju w myśl uchwały sejmowej z dnia 12. lipca 1902 r. dokumentu gwarancyjnego za pożyczkę, którą gmina Zakopane ma zaciągnąć na cele inwestycyjne, po stwierdzeniu, że warunki w powołanej uchwale pod a) b) i d) wymienione spełnione zostały, chociażby warunek po-

dany pod e) w wspomnianej uchwale nie zachodził, to jest chociażby spodziewany dochód z inwestycji nie wystarczał na pokrycie rat annuitetowych pożyczki przez kraj gwarantowanej.

II. Petycyę gminy Zakopane Ls. 2887 i 3278 odstępuje się Wydziałowi krajowemu z z upoważnieniem, aby w przyszłości po zaciągnięciu pożyczki na budowę wodociągów przez gminę Zakopane, o ile się okaże, że dochody z opłat gminnych od napojów spirytusowych i z opłat gminnych mających się nałożyć na interesowanych za używanie wody z wodociągu nie wystarczą na zapłatę rat annuitetowych od wspomnianej pożyczki, wstawiał każdym razem w budżet funduszu krajowego kwotę na uzupełnienie tych rat potrzebną, ilekroć po dokładnem zbadaniu budżetu gminy stwierdzonem zostanie, że inne jej dochody na pokrycie tego wydatku nie wystarczają.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Rotter.

Przemawia p. Bednarski.

Przemawia p. Rotter.

Przemawia p. Bednarski,

Przemawia p. Schätzel.

Przemawia p. Rutowski.

Przemawia p. Schätzel.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej, i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy wnioski I i II. komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o budżecie krajowym na r 1903 tudzież Sprawozdanie komisji budżetowej o budżecie krajowym na rok 1904.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar otworzyć jedną rozprawę ogólną nad obu sprawozdaniem. Następnie po ukończeniu rozprawy ogólnej nad obu sprawozdaniem

ma zamiar otworzyć rozprawę ogólną nad poszczególnymi rubrykami budżetu na rok 1903, a zaniechać tego przy poszczególnych rubrykach budżetu na r. 1904; i zapytuje Izbę, czy zgadza się na to postępowanie.

Nikt w Izbie nie sprzeciwia się temu.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad sprawozdaniem komisji budżetowej o budżecie krajowym na r. 1903 i 1904.

Sprawozdawca generalny p. Abrahamowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji, sprostowawszy następujące omyłki druku:

W ostatnim wierszu 3 ustępu po słowach „z dnia 31-go sierpnia“ zamiast słowa pozostawiła — pozostanie.

Dalej w końcowym ustępie wniosków tekst antytenyzy ma być:

f) w rubryce XII. między pozycjami 396 i 461, między pozycjami 458 i 469, między pozycjami 459 i 460, między pozycjami 466 i 468 a, między pozycjami 458 i 473, wreszcie między pozycjami działów A, B, C, D i F wydatków na szkoły przemysłowe zawodowe połączone z warsztatami wzorowymi, wszakże tylko w granicach każdego działu z osobna i tylko w wydatkach zwyczajnych.

Sumarynsz funduszu krajowego — w rubryce Z porównania komisya wnosi w pierwszej kolumnie zamiast mniej czytaj więcej, a przy Dochodach tak samo.

Na rok 1904:

W ustępie 6 strona I. po słowach — zeszta wedle pr. w. kr. kropka, poczem jako nowy następ przychodzi — porównując i tak.

W ustępie 7 — ost. wiersz zamiast po słowie „złączonym zadaniom,“ czytaj „żadaniami“.

Na stronie 2. W ustępie 2 po słowie kraju — opuszczono słowo „stałe obciążając“.

Ustęp piąty jest odsyłaczem, tak bowiem umieszczony przerywa tok myśli.

W ustępie 7-mym wiersz 2-gi zamiast „którymi kraj wzrastając w nadmierne wydatki“ czytać „którymi kraj nadmiernie rosnące swe wydatki“.

Na stronie 3. Zaraz od góry w 4 wierszu — skreślić słowo linia.

Na stronie 4. w ustępie 5-tym po słowie, „jej podstawę“, opuszczono słowo „nie wątpimy, tak samo, jak mamy prawo przypuszczać, że akcja ta“.

Reasumując Komisya budżetowa czyni wniosek:

I. Na rok 1903 ustanawia się wydatki funduszu krajowego w kwocie 24,043.826 a dochody własne tego funduszu w kwocie 9,774.560

II. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego w roku 1903 pobierany będzie dodatek do państwowych podatków bezpośrednich, a mianowicie:

a) dodatek do państwowego podatku gruntowego, do państwowego podatku domowo-czynszowego, domowo klasowego i 5% -owego podatku od domów wolnych po 60 halerzy od każdej korony całej przypisanej należności tych podatków;

b) dodatek do państwowych bezpośrednich podatków osobistych, wprowadzonych ustawą z dnia 25. października 1896 Dz. u. p. Nr. 220 z wyjątkiem podatku osobisto-dochodowego, w wysokości 66 halerzy od każdej korony całej przypisanej należności tych podatków;

c) opodatkwani w mieście Krakowie, tudzież w powiatach: Krakowskim i Chrzanowskim opłacać będą dodatek do podatków w ustępie II. ad a) wymienionych w wysokości 49 halerzy, zaś do podatków w tymże ustępie ad b) wymienionych po 55 halerzy od każdej korony całej należności tych podatków.

III. Kwoty przyzwołone na rok 1903 w rubrykach i pozycjach wydatków budżetu krajowego w znaczeniu ściślejszem, niemniej w funduszu krajowym w znaczeniu obszerniejszem, jakoteż wszelkich zakładów krajowych, będą wydawane tylko na cele oznaczone w poszczególnych rubrykach i pozycjach, a to osobno w dziale wydatków zwyczajnych, osobno w dziale wydatków nadzwyczajnych.

Przenoszenie zaoszczędzeń dozwolone jest tylko przy następujących pozycjach funduszu krajowego w ściślejszem znaczeniu;

a) w rubryce I. między pozycjami 5, 6, 7 i między pozycją 8 i 10;

b) w rubryce II. między literami a, b, c, d, pozycyi 26;

c) w rubryce VIII. między pozycjami 221 i 222 tudzież między pozycjami 226, 227 i 228;

d) w rubryce X. między pozycjami 286c i 288 dalej 263, 292 i 296,

dalej w należących do tej rubryki budżetach szkół rolniczych, szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie, szkoły ogrodniczej w Tarnowie i zakładu sadowniczego w Zaleszczykach, między wszystkimi pozycjami każdej rubryki zwyczajnych wydatków tych szkół;

e) w rubryce XI. między pozycjami 332, 334 i 335;

f) w rubryce XII. między pozycjami 396 i 461, między pozycjami 458 i 469, między pozycjami 459 i 460, między pozycjami 466 i 468a, między pozycjami 458 i 473, wreszcie między pozycjami działów A, B, C, D i F, wydatków na szkoły przemysłowe zawodowe połączone z warsztatami wzorowymi, wszakże tylko w granicach każdego działu z osobna i tylko w wydatkach zwyczajnych.

Przemawia Członek Wydziału krajowego p. Romanowicz.

Marszałek przerywa posiedzenie do godziny 8 wieczorem.

Przemawia p. Oleśnicki przeciw wnioskowi komisji budżetowej.

Przerwa posiedzenia godzina 3 minut 25 po południu.

Dalszy ciąg posiedzenia z dnia 27. października 1903 r.

Początek o godzinie 8 minut 25 wieczorem.

wysłuchaniu reprezentacji tych miast, i stałej komisji wiecu miast tudzież po porozumieniu się z C. k. Rządem wypracował odpowiednie projekta do ustaw i na najbliższej sesji Sejmowej wnioski swoje przedłożył.

Marszałek konstataje dostateczną ilość posłów i otwiera napowrót przerwane posiedzenie.

Następuje dalszy ciąg rozprawy ogólnej nad preliminarzem budżetu na rok 1903 i 1904.

Wnioskodawca:
Fruchtman w. r.

Przemawia p. ks. Biskup Pelczar.

Jabłoński, Maryewski, Maiss, Witosławski, Jahl, Michalski, Tomaszewski, Tarnawski, Romanowicz, Huza, Wiśniewski, Fialek, Rayski, Sala, Wł. Jaworski, Federowicz, Bojko, Merunowicz, A. Skrzyński, Rotter, Rutowski, Schätzel, Bednarski.

Przemawia p. Tadeusz Cieński.

Przemawia p. Stojatowski.

Przemawia p. Jabłoński.

P. Fruchtman uzasadnia nagłość swego wniosku, którą Izba bez rozprawy uchwala.

Przemawia p. Małachowski.

Marszałek oznajmia, że z powodu spóźnionej pory ma zamiar zamknąć posiedzenie i że jeszcze są dwa nagłe wnioski pp. Huryka i Fruchtmana.

Przemawia p. Fruchtman i wnosi na odesłanie swego nagłego wniosku do komisji gminnej z wezwaniem przedłożenia sprawozdania ustnego do 3 dni.

P. Huryk nieobecny w Izbie.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek formalny p. Fruchtmana.

Marszałek odczytuje wniosek nagły p. Fruchtmana.

W n i o s e k n a g ł y.

Marszałek zamyka posiedzenie, naczynając następną na dzień 28. października 1903 godzina 10 przedpołudniem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by bezzwłocznie wziął pod rozwagę sprawę wynagrodzenia miast posiadających prawo propinacji za zniesienie tego prawa, a po

Koniec posiedzenia godzina 1-sza po północy.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.

Kazimierz Lubomirski w. r.

